

Digital patrullering

(Mars 2026)

Medverkande: Helen Alvin - presskommunikatör på CVE, Edvin Sandström – utredare på CVE, John Forsberg Från polisens operativa avdelning NOA.

Helen: Hej och välkomna till CVE-podden. Idag ska vi prata om polisens närvaro på sociala medier, spelplattformar och andra platser på nätet. Det som kallas digital patrullering. Jag heter Helene Alvin och är presskommunikatör på CVE och med mig idag för att prata om det här ämnet har jag Edvin Sandström, utredare på CVE och John Forsberg, förmågeledare på Polisens nationella operativa avdelning NOA, som är med på länk från Umeå. Välkomna!

Edvin: Tack så mycket.

John: Tackar.

Helen: John, kan du berätta om din roll hos polisen? Vad innebär det egentligen att vara förmågeledare?

John: Ja, nej men det, lite förenklat så innebär det att jag har ansvar för polisens utvecklingsarbete kopplat till att förebygga och förhindra brott kan man säga.

Helen: Och hur är det kopplat till just arbetet med den digitala närvaron?

John: I mitt uppdrag så har jag ett stor portfolio, liksom alla delar det polisen gör i förebyggande, förhindrande. Det proaktiva arbetet. Och vi konstaterade för ett par år sedan att vi behöver öka vår digitala närvaro. Parallellt med det, vi gör en stor satsning på att öka vår fysiska lokala närvaro och då känns det lika naturligt att vi försöker utveckla vår digitala närvaro.

Helen: Och Edwin, du är ju utredare på CVE och har jobbat länge med frågor om bland annat spelvärlden och onlinemiljöer. Och i höstas publicerade CVE en rapport om just digital patrullering. Och hur kom det sig att du ville fördjupa dig mer i just det ämnet?

Edvin: Som du säger, alltså, spel och internet eller onlinedimensioner som den så vackert beskrivs i den nationella strategin mot våldsbejakande extremist och terrorism. Jag har ju sett att det här är, har blivit en arena för många våldsbejakande extremism som försöker rekrytera framför allt en yngre publik just nu. Och vi har ju fått in väldigt mycket behov kring detta, hur man ska försöka jobba med just att bli bättre på att förebygga just onlineaktivitet då utifrån våra frågor. Och då var det ju bland annat att vi

haft koll på hur svensk polis har jobbat. Men vi såg också att det var mycket aktivitet, bland annat från just Finland och Danmark, i en del av eventen vi blev inbjudna på under förra året, 2025 då, där de ville dela med sig av sina erfarenheter av att starta upp bland annat spelpoliser helt enkelt då. Så att det kom både från ett behov från ute i kommunerna, men också ett mer upplevt att man ville visa vilka aktiviteter man från polisens sida hade i gång då runt om i Norden. Och då blev det grunden då till den rapporten som vi släppte.

Helen: Det senaste året har flera polisområden stärkt sin närvaro i sociala medier och polisen var också med på Dream Hack i höstas. John, kan du beskriva lite vad det här arbetet går ut på och varför polisen har valt att satsa på den digitala närvaron?

John: Ja, det här är egentligen ett arbete vi startade för ett, ett antal år sedan där vi konstaterade att vi gjorde liknelsen med att, att vi historiskt, våra områdespoliser tog sin polisbil och så åkte man till fritidsgården och så träffade man ungdomarna där och byggde relationer, fick kontakt och kunde också vara gränssättande. Men vi konstaterade lite förenklat att när vi tar radiobilen, polisbilen till fritidsgården, så då är inte ungdomarna där, utan de är framför en skärm hemma. Och det där vart ju liksom ett uppvaknande för oss att vi behöver göra någonting. Vi måste jobba på ett annat sätt. Så då startar vi ett arbete och det har lett fram till att nu har vi ett nationellt uppdrag där alla polis, vi har ju sju polisregioner, där alla håller på att implementera nätpatrullering eller ibland så kallar vi för digitala områdespoliser. Och det är egentligen ingenting nytt brukar vi säga, utan det som är nytt är ju det som Edvin är inne på. Det är en ny arena, ny domän. Jobbet, uppdraget för oss är detsamma. Relationsskapande, kontaktskapande, gränssättande. Men vi gör det på ett nytt sätt, på en ny arena.

Helen: Kan du ge några exempel på hur ni jobbar med de här frågorna? Jag har förstått att du jobbar framför allt strategiskt. Men hur jobbar du och hur jobbar de poliser som arbetar mer operativt i de digitala miljöerna?

John: När vi startade det här arbetet så, det handlade mycket om att lära oss och vara nyfikna och förstå den här nya utmaningen för oss. Vi har samarbetat mycket med norsk polis och dansk polis och nederländsk polis bland annat och se hur de har byggt upp sin verksamhet. Vi har nationell arbetsgrupp med kontakter ut till polisregionerna och vi har kollegor, polis, alltså operatörer som gör det här jobbet så att vi försöker hålla ihop det nationellt. Så det är ganska mycket olika förutsättningskapande delar som vi brukar säga med teknik, med juridik och kommunikation och sådana delar. Men parallellt med det, vi försöker lära oss igenom att göra. Så vi har våra kollegor som gör det här nu ute i landet vid olika lokalpolisområden.

Helen: Skulle du säga att det krävs något särskilt för att ha de här arbetsuppgifterna? Måste man vara väldigt bra på sociala medier till exempel?

John: Nej, egentligen inte, utan vara en, i grunden en duktig polis höll jag på att säga som är duktig på att skapa kontakt och relation och förstå. Vi har ju riktat in det här första delen i vårt utvecklingsarbete mot barn och unga. Så att det gäller att ha, liksom förstå barn och unga, men också som du är inne på att förstå logiken i den digitala miljön. Och vi börjar ju i en ganska liten skala med Facebook och Instagram. Och då kan ju många tycka, ja men det där är inte där ungdomarna är. Det har vi fått lära oss att vi behöver ta det stegvis och nu är vi på väg in på Tiktok. Så, men vi är en väldigt liten skala fortfarande. Vi ser ju ett stort behov av att bli ännu mer närvarande i digitala miljön och gamingmiljön, inte minst. Så att vi, men vi tar det stegvis och, och vi hittar arbetsmetodik och arbetsformer för att, att kunna vara liksom effektivt närvarande i digitala miljön.

Bumper

Helen: Edwin, du har ju pratat med ett tiotal poliser i Sverige och övriga Norden. Vad är deras bild av polisens arbete med digital patrullering?

Edvin: Det som jag upplevde var ju att framför allt att det fanns en väldigt stor framåtlutning på det jag säger att så här att de jag träffade bland annat i Finland och Danmark som ingick i de här spelpatrullerna då, var att där fanns det en tro på att just den digitala närvaron verkligen spelade stor roll i ett förebyggande syfte. Och det var ju där vi också försökte prata och stanna i dialogen. Vi pratade inte så mycket om just det här, den hemliga aktiviteten som kanske bedrivs av mer slutna polisgrupper, utan snarare vad öppenheten betydde i ett förebyggande syfte. Och då lyfter de ju bland annat det här att man hade haft, fått verkligen lära sig på vilka misstag om man kanske gjorde någonting på Tiktok eller på en annan plattform som upplevde som ganska töntig och, och lite mindre välproducerad. Då kunde man få ganska mycket kritik för det och tappa förtroende. Så det handlar ju återigen att hitta något slags förtroendebyggande i en digital värld som de också var väldigt ödmjuka kring och försökte verkligen lyfta fram som en lärandeprocess och sånt. Men lyften av det här kapacitetbyggandet, att de hade tillåtelse att spendera en hel del tid för att bygga strategier kring det här.

Helen: John, är det här en bild du känner igen dig?

John: Jo, men absolut, det här är ju ny mark för oss allihopa och det, det är en av de riktigt roliga delarna i det här arbetet är att vi jobbar väldigt nära tillsammans med våra grannländer och medlemsländerna inom Europol. Så att det finns ju liksom en community i Europa där vi stöttar och hjälper varann. Och det är ju, precis som Edvin är inne på, det är ju, det är en lärandeprocess och att hitta nya vägar i en ständigt föränderlig värld. För de här vanorna och olika kanaler och forum och sånt, det, det förändras ju ständigt. Så att det, det gäller ju att vi hänger med. Och där får vi verkligen kämpa för att vara relevanta. För det, det handlar mycket om att vara relevant för att, att få den här kontakten som vi önskar med framför allt barn och unga.

Helen: Vilka reaktioner har ni mött då, ni som jobbar med de här digitala frågorna inom polisen? Både internt och bland de som ni möter online.

John: Nej men generellt är det väldigt, väldigt positivt. Man till och med säger att man har saknat oss i den här miljön. Så att det är övervägande positivt, både barn och unga, men även vuxna och vårdnadshavare och andra som tycker att det är väldigt positivt att vi nu börjar också befinna oss i den här miljön. Sen finns det, det finns ju också belackare naturligtvis som inte tycker vi har där och göra. Och internt i vår egen myndighet så det finns uppfattningar om att det här inte är riktigt polisarbete och så. Men min egen bedömning är att oftast så, det finns en hel del fördomar så man vet inte så mycket om det vi gör och då blir det kanske ibland en negativ inställning till det. Men ju mer man får reda på det och vi kan ju visa positiva erfarenheter. Så att det här gör ju skillnad, framför allt i det brottsförbyggande arbetet.

Helen: Edwin, du har ju pratat med flera poliser i övriga Norden och där har ju polisen kommit längre i sin digitala närvaro än vi i Sverige och framför allt när det gäller närvaron i spelmiljöer. Kan du berätta lite om det?

Edvin: Ja, men också som John säger att ni har ju ändå följt varandra här. Men som sagt, som jag var inne på att då jag var på bland annat en nordisk forskarkonferens, då var den danska polisen där och representerade just från den här spelpatrullen som de hade. Och där hade de ju fått just det här mandatet att kunna utveckla en enhet som vid det tillfället, då hade de jobbat upp tio personer som jobbade i den här enheten då, som specifikt kunde tillsammans bygga strategier och vara delaktiga i onlinespel som man också livesände och skapade en synlighet på det sättet. Och det var ju väldigt spännande att höra också hur man i Finland följde med i detta, men också hur man kopplade på deras polishögskola, hur man också kopplade an forskning och andra aktörer i det här för att bygga mer kapacitet och kunskapsmaterial. Och jag tror att det, ett projekt som hette Spelpolisen då, som fortfarande pågår till 2027, som är delvis finansierat från Europanivå då, är ju just det här att man följer och utvärderar den typen av aktivitet, vad det innebär att vara närvaro som polis online, mer och mer, som framför allt i våra frågor är våldsbejakande extremism och sånt, där vi ser att en del spel-Används som rena rekryteringsforum då och försöka förstå och lära sig bättre hur dessa trender utvecklas. Och det är ju mycket det här med att man själv bygger upp också ett förtroende bland de yngre spelarna. Att man också är som polis en gamer, att man är duktig. Man går inte bara dit och bara för att ha kul, utan man visar också att man har kapacitet att verkligen vara med och spela. Och det tror jag är en ganska betydande roll i det också. Att man verkligen kan ses som en utmanare i själva spelet också.

Helen: Mm. Spelpolis låter ju lite som ett drömjobb också för kanske tio till tolvåringar. Kan det här vara ett sätt att få in eller kunna rekrytera fler poliser? Eller har det varit ett intresse bland poliser att jobba med de här frågorna, John?

John: Det har varit lite utmanande faktiskt att få den här förståelsen vad det här är och nu när vi försöker liksom skala upp och bygga upp en verksamhet lite större, då har det faktiskt, vi haft lite behov av att ha lite interna attraherakampanjer som vi kallar det för liksom att få ett söktryck mot de här uppdragen. Men du var inne tidigare på det här, vad det som krävs för det här. Och pratar vi gaming så delar jag Edvins uppfattning att där

behöver man en, man behöver en gamingkompetens. Så att det blir lite olika roller i det digitala arbetet, den digitala brottsbekämpningen. Och det krävs många, inte bara poliser, utan i sammanhanget så krävs ju också en kompetens runt omkring, kring ja men content, hur gör man, bygger man bra innehåll i olika kanaler och så vidare. Men just gaming är, är ju lite speciellt och jag delar erfarenheten av att där behöver man, man kunna gamea. Och det finns ganska många faktiskt poliser också som är duktiga och vi har ju varit med i mer försöksverksamhet. Vi hade en impact-satsning som är, är, som ett Europol-projekt kan man säga, där vi hade preventive gaming, där vi också hade hittade poliser som var riktigt vassa på gaming. Så vi var med där och vi har provat, men vi håller inte på. Ja, vi fortsätter att utveckla och titta på hur vi skulle kunna jobba. Men där har vi inte, vi håller inte på att starta upp någon gamingpolisverksamhet riktigt än. Vi behöver förstå och lära oss mer innan vi, vi tar det steget.

Bumper

Helen: CVE arbetar ju med att stötta andra aktörer i arbetet mot våldsbejakande extremism. Vad tycker ni att yrkesverksamma som inte arbetar inom polisen behöver känna till när det kommer till de här frågorna?

Edvin: Jag tänker att lärdomarna som jag också fick med att prata med både poliser som var i uppstartningsfas och de som hade jobbat lite längre här var att de hade ett medskick att det är viktigt att man har en ganska tydlig struktur och genomförbarhet innan man kanske ger sig på större satsningar på grund av just det här att man kan skapa i sitt förtroendebyggande och tillitsskapande. Om det slarvas med från start så kan det få ganska motsatt effekt, vilket sen kan vara ganska svårt att ta igen. Så jag tänker också andra aktörer som vi möter inom vår verksamhet, inom CVE då, handlar ju om att försöka dela bra erfarenheter med varandra och stötta kommunerna med att också hitta civilsamhällesaktörer som har kommit betydligt längre kanske än vissa myndigheter i det här jobbet. Och där har ju vi bland annat ett gamingnätverk då på CVE som, där vi samlar aktörer från myndigheter, civilsamhälle och spelbranschen, där vi diskuterar lite mer ingående i den gruppen som träffas två gånger per år, hur man kan utveckla det här arbetet och sen någonstans försöka erbjuda kommunerna, koppla ihop dem kanske med lokalområdespoliser som har försökt sig på det och utvecklat och tillsammans med dem också hjälpa skapa något slags förtroende i det digitala rummet som det handlar mycket om.

Helen: Vad säger du John?

John: Jag kan bara hålla med och jag tänker att det är viktigt området. Aktörerna som arbetar mot våldsbejakande extremism har, börjar ju ha en god förståelse kring de här utmaningarna och det som händer i digitala miljön. Vi behöver hjälpas åt att sprida den förståelsen till andra aktörer med andra fokus så att säga. Vi brukar säga att fler vuxna och fler aktörer, socialtjänst, skolor, kommuner, civilsamhället med flera behöver förstå att man måste kliva ut i den digitala miljön. Det borde vara lika naturligt som i den fysiska miljön. Men där har vi en väg att vandra. För mycket av de problem och

utmaningar vi har, de håller på att eskalera i den digitala miljön, men vi är inte riktigt där än. Så vi behöver fler som kliver ut ur den digitala miljön och jobbar aktivt på det sätt vi gör i den fysiska miljön.

Helen: Hur tror du framtiden ser ut när det gäller polisens närvaro online?

John: Nej men, jag höll på att säga den ser ljus ut, men det är ju, det har varit lite svårstartat med en hel del utmaningar med juridik och teknik och en hel del kulturfrågor. Men jag ser ju att förståelsen att den digitala miljön och fysiska miljön är integrerade i liksom våran verklighet i dag. Och det kommer att ställa om Polismyndigheten och hela brottsbekämpningen. Så att jag ser att det kommer att hända väldigt, väldigt mycket på det här området framöver. Och vi är nog bara i en, vi har tagit ett litet, litet steg än så länge, men, men jag är helt övertygad om att, att det kommer hända väldigt mycket framöver. För det är nödvändigt om vi ska vara relevanta och effektiva i vår brottsbekämpning, framför allt i det brottsförbyggande arbetet.

Helen: Samtalet börjar närma sig sitt slut. Är det något ni vill tillägga som ni tycker att vi har missat? Vad säger du Edvin?

Edvin: Jag kan väl lägga till det här med som vi ser mer och mer i våra frågor att det är allt yngre personer som visar sårbarhet och som att våra miljöer som vi jobbar med tar nytta av den. Just den här ensamheten som har spridit sig lite mer och är väldigt mycket uppe på agenda just nu. Att det är väldigt många som känner sig väldigt ensamma. Det som jag hörde när jag pratade med några av de här poliserna var just att de var så glad att de hade fått via spelkontakter att folk som kände sig väldigt ensamma också hade hört av sig till dem och att det fanns en, att man fick sin sån här lokalområdespolis digitalt också. Och det tror jag är en väldigt positiv trend framöver och om man kan satsa ännu mer på det för att det är ju, även om det kan kännas svårt i antal, för vi har ju inte pratat så mycket om det också om det, men en del poliser lyfter att det är ganska kostnadseffektivt det här. Att man kanske inte behöver så mycket utrustning för att kunna bli närvarande digitalt, men just också förstå att många unga som kanske inte har så många andra kontaktnät kan också hitta en, någon slags vän eller i alla fall stöd hos en digital polis då. Och det hoppas jag att ett sådant tänk framöver kan genomsyra den typen av verksamhet.

Helen: Vad säger du John?

John: Jag tycker det är jätteklokt och jag tycker det rimmar väl med den här vädjan från min sida att vi blir fler aktörer som går ut i den digitala miljön på ett mer naturligt sätt. Det jag skulle vilja, nu vet jag inte vilka lyssnare vi har på den här podden, men har man möjlighet att påverka lagstiftning och annat. Så där har vi fortsatt jätteutmaningar för våra förutsättningar för den här verksamheten. Vi är bitvis ganska bakbundna för att all lagstiftning är helt, helt konstruerade efter den fysiska miljön. Så att jag skulle önska lite politiskt tryck i det här, att det finns en politisk vilja att förstå att det här är det stora behovet för framför allt för våra barn och unga. Men för att öka tryggheten och minska brottsligheten så behöver vi göra mer. Vi måste få bättre förutsättningar och det måste

vara efterfrågat att det här görs för det konkurrerar med mycket andra viktiga frågor naturligtvis. Men jag skulle vilja en liten politisk mobilisering på det här området så att vi kan göra ännu mer och ännu bättre.

Helen: Vi får hoppas att vi har några beslutsfattare som lyssnar på podden. Och det var allt för den här gången. Och prenumerera gärna på CVE-podden för att inte missa kommande avsnitt och rapporten om digital patrullering. Den går att läsa på cve.se.

Stort tack John och Edwin för att ni var med och tack för att ni har lyssnat. Hejdå!

Edvin: Tack så mycket, hej.

John: Tackar!

Bumper